

KABANATA VII : PAMBANSANG KOMISYON SA KATUTUBONG PAMAYANAN PKKP/NCIP

Seksyon 38. Pambansang komisyon sa Katutubong Pamayanan PKKP/NCIP. Upang maipatupad ang mga patakarang itinakda ditto, bubuuin ang Pambansang Komisyon sa Katutubong Pamayanan, na magiging pangunahing sangay ng pamahalaan na may tungkulin sa paghubog at pagpapatupad ng mga patakarang plano at programa upang itaguyod at pangalagaan ang mga karapatan at kagalingan ng mga Katutubong Pamayanang Kultural/katutubong Pamayanan at upang ipatupad ang pagkilala sa kanilang mga lupaing ninuno gayundin ang kanilang mga karapatan ditto.

Seksyon 39. Inatas na Tungkulin. Ang PKKP/NCIP ay mangangalaga at magtataguyod ng interes at kagalingan ng mga Katutubong Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanan ng may pagsasaalangalang sa kanilang mga paniniwala, kaugalian, salindunong/tradisyon at linangan/institusyon.

Seksyon 40. Kabuoan. Ang PKKP/NCIP ay isang nagsasariling ahensya sa ilalim ng Tanggapan ng Pangulo at bubuuin ng pitong (7) Komisyonado na kung saan pipili ng isang Tagapangulo. Ang mga Komisyonado ay hihirangin ng Pangulo ng Pilipinas mula sa talaan ng mga rekomendadong iniharap ng mga tunay na Katutubong Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanan: Sa kondisyon, Na ang Pitong Komisyonado ay mahihirang particular isa mula sa mga sumusunod na etnograpihong lugar: Rehiyon I at Cordillera; Rehiyon II; Iba pang mga etnograpihong lugar sa Luzon; mga Pulopulo kasama ang Mindoro, Palawan, Romblon, Panay at

iba pang bahagi ng Kabisayaan; hilaga at Kanlurang Mindanao; Timog at Silangang Mindanao; at Gitnang Mindanao; Sa karagdagang Kondisyon na, hindi bababa sa dalawa (2) mula sa pitong Komisyonado ang babae.

Seksyon 41. Mga Katangian, Lawig ng Panunungkulan at Karampatang Sahod. Ang Tagapangulo at ang anim (6) na Komisyonado ay katutubong inank na mamamayang Pilipino, tunay na katutubong kasapi ng Katutubong Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayana na pinatutunayan ng kaniyang tribo, dalubhasa sa mga pangyayari sa katutubo at nakipagtrabaho ng hindi bababa sa sampung (10) taon sa isang Katutubong Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanan at/o anumang ahensya ng pamahalaan para sa mga Katutubong Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanan, hindi bababa sa tatlumpu'tlimang (35) taong gulang sa panahon ng pagkakahirang at kinakailangang may napatunayang katapatan at karangalan; Sa kondisyong, hindi bababa sa dalawa (2) mula sa pitong (7) Komisyonado ang dapat ay mananaggol na nakapasa sa "Philippine Bar." Sa karagdagang kondisyon, na ang mga kasapi ng NCIP ay maglilingkod sa loob ng taning na panunungkulan na tatlong (3) taon, at maaaring muling mahirang sa isa pang katulad ding taning ng panunungkulan: Sa karagdagang kondisyon, na walang tao ang manunungkulan ng higit sa dalawang (2) buong taning ng panunungkulan. Ang paghirang sa alinmang bakante, kung sakali, ay para lamang sa takdang panahon na hindi natapos ng sinundan at walang anumang pangyayari na ang isang kasapi ay mahihirang para sa pansamantalang pagganap. Sa kondisyon pa rin, na ang Tagapangulo at mga Komisyonado ay may karapatang pasahuran nang

naaayon sa naalinsunod na "Salary Standarization law."

Seksyon 42. Pagaalis sa Panunungkulan. Sinumang kasapi ng PKKP/NCIP ay maaaring alisin sa panunungkulan ng Pangulo, sa sarili nitong pagkukusa o ayon sa tagubilin o rekomendasyon ng alinmang katutubong pamayanan, bago matapos ang knayang taning na panahon ng panunungkulan kung may legal na kadahilanan at matapos sundin ang naaayong pamamaraang hinihingi ng batas.

Seksyon 43. Paghirang sa mga Komisionado. Ang pangulo ay hihirang ng pitong (7) Komisionado ng PKKP/NCIP sa loob ng siyam na pang (90) araw matapos magkabisa ang Batas na ito.

Seksyon 44. Mga Kapangyarihan at Tungkulin. Upang maisagawa ang mga ipinaguutos sa kanya, ang PKKP/NCIP ay mga sumusunod na kapangyarihan, nasasaklawan at tungkulin:

- a. Magsilbing Pangunahing ahensya ng pamahalaan kung saan ang mga Katutubong Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanan ay makakahingi ng tulong at magsisilbing isang tulay kung saan ang gayong tulong ay maaaring ipaabot;
- b. Aralin at tasahin ang mga kalagayan ng Katutubong Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanan, kabilang na ang mga umiiral na mga batas at patakarang may kaugnayan sa kanila at magmungkahi ng pagsasabatas ng mga makabuluhang atas at patakaran upang makatugon at magampanan nila ang kanilang gampanin para sa pambansang kaunlaran;
- k. Balangkasin at ipatupad ang mga patakaran, plano, programa at proyekto para sa pangkabuhayan, panlipunan at pangkalinangang pagunlad ng mga katutubong pamayanan/katutubo at subaybayan ang pagpapatupad ng mga iyon;
- d. Hilingin at gamitin ang paglilingkod at tulong ng mga dalubhasa mula sa ibang mga ahensyang pamahalaan o upahan ang mga

pribadong dalubhasa at tagapagsangguni kung kinakailangan upang matugunan ang mga layunin nito;

e Maggawad ng katibayan ng pagkilala sa lupa/lupaing ninuno;

f. Sangayon sa umiiral na mga batas, pumaloob sa mga kontrata, kasunduan o kaayusan sa mga ahensya ng pamahalaan o pribadong grupo kung kinakailangan upang maabot ang mga layunin ng Batas na ito, at batay sa pagsangayon ng Pangulo, umutang mula sa mga pampamahalaang institusyong nagpapautang o/at sa iba pang institusyong pautangan upang pondohan ang mga programa nito;

g. Makipagkasundo ukol sa mga pondo at tumanggap ng mga bigay, donasyon, handog

at/o ariarian anumang anyo nito, mula saan mang mapagkukunan, panlokal man o pandaigdig, alinsunod sa pagsangayon ng Pangulo ng Pilipinas, para sa kapakinabangan ng mga Katutubong Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanan at pangasiwaan ito ayon sa mga nakasaad doon; o kung walang anumang panuntuanan, ay pangasiwaan sa paraang naaayon sa mga interes ng Katutubong Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanan at sa umiiral na mga batas;

h. Pagtugmain ang mga programa at proyektong pangkaunlaran para sa pagsulong ng mga Katutubong Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanan at subaybayan ang wastong pagpapatupad nito;

i. Magtakda ng napapanahong kumbensyon o pagtitipon ng mga katutubo upang aralin at tasahin, at magmungkahi, ng mga patakaran o plano;

j. Payuhan ang Pangulo ng Pilipinas sa lahat ng mga usaping may kaugnayan sa mga katutubo at maghain sa loob ng animnapung (60) araw makalipas ang pagtatapos ng bawat taon, ng ulat ng mga pagpapalakad at mga nagawa nito.

k. Maghain sa Kongreso ng mga panukala ukol sa pagpapatupad ng mga patakarang nakasaad sa batas na ito;

l. Ihanda at ihain ang nauukol na laang guguling salapi sa Tanggapan ng Pangulo. m. Magbigay ng naaayong katibayan bilang paunang kondisyon sa pagbibigay ng pahintulot, pahintulot sa pagupa, at iba pang kahalintulad na kapangyarihan para sa pagbibigay ng pahintulot sa pamimigay, paggamit, pamamahala at paglalaan sa sinumang pribadong tao, samahang pangangalakal o anumang ahensya ng pamahalaan, korporasyon o bahagi nito, sa alinmang bahagi ng lupaing ninuno na isinaalangalang ang pinagkaisahan ng mga nasasangkot na mga Katutubong Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanan;

n. Hatulan ang lahat ng mga paghahabol mula sa mga pasya at Gawain ng lahat ng tanggapan sa loob ng Komisyon;

ng. Pairalin ang kinakailangang mga tuntunin at

patakarang para sa pagpapatupad ng Batas na ito;

o. Isagawa ang iba pang kapangyarihan at tungkulin na maaaring ipagutos ng Pangulo ng Republika ng Pilipinas;

p. Katawanin ang mga katutubong Pilipino sa lahat ng pandaigdigang pulong at kumbensyon na tumatalakay sa mga katutubo at iba pang kaugnay na mga bagay.

Seksyon 45. nalalapitan at Bukas na Panunungkulan. Maliban sa mga taning na itinatadhana ng batas o ng mga tuntunin at patakarang ipinapahayag kasunod nito, lahat ng mga opisyal na talaan, kasulatan at dokumento na tumutukoy sa opisyal na mga batas, mga pakikipagusap o kapasyahan, gayundin ang mga pananliksik ng datos na ginagamit bilang batayan sa pagpapaunlad ng patakarang ng Komisyon ay gagawing bukas sa publiko.

Seksyon 46. Mga Tanggapan sa loob ng PKKP/NCIP. Ang PKKP/NCIP ay magkakaroon ng mga sumusunod na tanggapan na may pananagutan sa pagpapatupad ng mga patakarang isinasaad ditto.

a. Tanggapan para sa Lupaing Ninuno. Ang tanggapan para sa Lupaing Ninuno ay may pananagutan para sa pagtutukoy, pagtukoy/pagsukat, pagkilala ng mga lupa/lupaing ninuno ng naaayon sa isang pangkabuoang plano gayundin ang pagpapatupad ng mga karapatan sa lupa/lupaing ninuno ng mga Katutubong Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanan katulad ng itinatadhana sa Kabanat II ng Batas na ito. Ito rin ang magbibigay, sangayon sa Malaya, nauuna at malinang na pahintulot ng mga nasasangkot na mga Katutubong Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanan ng katibayan ng pagkilala bago igawad ang anumang lisensya, paupa/pahiram o pahintulot para sa paggalugad ng mga likas yaman na makakaapekto sa mga interes ng Katutubong Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanan o sa kanilang mga lupaing ninuno. Ito rin ang magsasagawa ng iba pang mga tungkuling ipinapalagay ng Komisyon na angkop at kinakailangan;

b. Tanggapan para sa Paghubog ng Patakarang, Pagpapalano at Pananliksik. Ang tanggapan para sa Paghubog ng Patakarang, Pagpapalano at Pananaliksik ang may pananagutan sa

pagbabalangkas ng mga naaangkop na mga patakaran at programa para sa mga Katutubong Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanang katulad ng, ngunit hindi limitado sa, paggawa ng isang LimangTaong Pangkalahatang Plano para sa mga Katutubong Pamayanang cultural/katutubong Pamayanan. Ang nasabing plano ay sasailalim sa isang pamamaraan kung saan tuwing ikalimang taon, ang Komisyon ay gagawa ng pagtatasa sa plano at gagawa ng naaangkop na pagbabago batay sa pagbabago ng kalagayan. Ang tanggapan ay magsasagawa rin ng pagtatala ng katutubong batas at magtatayo at magpapanatili ng isang Sentro sa Pananliksik upang magsilbing imbakan o ipunan ng etnograpihong kaalaman para sa pagsubaybay, pagtatasa at pagbubuo ng patakaran. Tutulong ito sa lehislatibong sangay ng pambansang pamahalaan sa pagbubuo ng naaangkop na mga batas para sa kapakanan ng mga Katutubong Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanan;

k. Tanggapan para sa Edukasyon, Kalinangan at Kalusugan. Ang Tanggapan para sa Edukasyon, Kalinangan at Kalusugan ang may pananagutan ukol sa mabisang pagpapatupad ng mga karapatan sa edukasyon, kultura at iba pang kaugnay na karapatan katulad ng nakasaad sa Batas na ito. Ito ay tutulong, magtataguyod at susuporta sa mga paaralang pampamayanan pormal man o dipormal para sa kapakanan ng lokal na katutubong pamayanan, lalo na sa mga lugar kung saan ang umiiral na pasilidad sa pagaaral ay hindi umaabot sa mga katutubo. Magbibigay ito ng mga programa para sa libreng pagaaral at iba pang karapatang pangedukasyong nakalaan para sa mga katutubo sa pakikipagugnayan sa Kagawaran ng Edukasyon, Kultura at Isports at sa Komisyon para sa mas mataas na Kaalaman. Ito rin ay gagawa, sa loob ng nasasaklawang laang pondo, ng isang natatanging programa kasama ang pagsasanay sa wika at pangkabuhayan, kalusugang pampubliko at programa para sa tulong pampamilya at iba pang mga kaugnay na mga paksa. Tutukuyon din nito ang mga Katutubong

Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanan na may kakayahan sa pagsasanay sa larangan ng kalusugan at hihikayatin at tutulungan silang makapagtala sa mga paaralan sa medisina, “nursing, physical therapy” at iba pang kaugnay na may mga kursong may kaugnayan sa propesyong pangkalusugan. Tungo sa hangaring ito, ang PKKP/NCIP ay magtatalaga ng isang kinatawan sa bawat tanggapan na siyang personal na gagawa ng mga nabanggit na tungkulin at siyang personal na gagawa ng mga nabanggit na tungkulin at siyang tatanggap ng mga sumbong mula sa mga Katutubong Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanan upang makagawa ng karampatang aksyon ang kinauukulang ahensya. Susubaybayan din nito ang mga Gawain ng Pambansang Museo at iba pang katulad na ahensya ng pamahalaan na sa kabuuan ay nakaukol sa pamamahala at pagpapanatili ng mga makasaysayang gawa ng katutubo at magkakaroon ng tungkulin sa pagpapatupad ng iba pang gawaing

ipinapalagay ng PKKP/NCIP na angkop at kinakailangan;

d. Tanggapan para sa Panlipunang-Pangkabuhayan, Paglilingkod at natatanging

Gawain. Ang Tanggapan para sa Panlipunan Pangkabuhayang Paglilingkod at natatanging Gawain ay maglilingkod bilang isang Tanggapan kung saan ang PKKP/NCIP ay makikipagugnayan sa ibang ahensya ng pamahalaan na sadyang nakatuon sa pagpapatupad ng iba’tibang mga batayang panlipunangpangkabuhayang paglilingkod, mga patakaran, plano at programang nakakaapekto sa mga katutubong pamayanan/katutubo upang matiyak na ang mga ito ay maaayos at direktang napapakinabangan nila. Ito rin ang may pananagutan sa iba pang gawaing ipinapalagay ng PKKP/NCIP na angkop at kinakailangan;

e. Tanggapan para sa PaghubogKapangyarihan at mga Karapatang Pantao. Ang tanggapan para sa Paghubogkapangyarihan at mga

Karapatang Pantao ang magtitiyak na ang mga karapatang panlipunan, pampulitika, pangkalinangan at pangkabuhayan ng mga Katutubong Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanan ay igagalang at kikilalanin. Titiyakin din nito na ang mga pamamaraan sa pagbubuo ng kakayanan ay maitatatag, at ang mga Katutubong Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanan ay mabigyan ng lahat ng pagkakataon, kung kanilang pipiliin, para sa paglahok sa lahat ng mga antas ng paggawa ng mga pasya. Gayundin, titiyakin nito na nag mga batayang karapatang pantao, at iba pang mga karapatan na maaaring matukoy ng PKKP/NCIP, batay sa umiiral na mga batas, panuntunan at patakaran, ay pinangangalagaan at itinataguyod.

g. Tanggapan para sa Pangangasiwa. Ang Tanggapan sa Pangangasiwa ay magbibigay sa PKKP/NCIP ng pangkabuhayan, mahusay at mabisang paglilingkod na may kaugnayan sa mga tauhan, pananalapi, talaan, kagamitan, seguridad, gamit at iba pang kaugnay na mga paglilingkod. Ito rin ang mamamahala ng Pondo para sa Lupaing Ninuno.

h. Tanggapan Panlegal. Magkakaroon ng Tanggapang Panlegal na magpapayo sa PKKP/NCIP sa lahat ng mga bagay kaugnay sa usaping panlegal ng mga Katutubong Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanan at may pananagutan sa pagbibigay sa mga Katutubong Pamayanan ng tulong panlegal sa paglilitis na may kaugnayan sa kapakanan ng katutubong pamayanan. Ito ang magsasagawa ng unang pagsisiyasat batay sa mga sumbong ng mga Katutubong pamayanang Kultural/katutubong pamayanan laban sa mga taong pinaniniwalaang lumabag sa karapatan ng mga Katutubong Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanan. Batay sa kanyang mga natuklasan, ito ang mangunguna sa pagsasampa ng angkop na legal o administratibong reklamo sa PKKP/NCIP.

Seksyon 47. Iba Pang Mga Tanggapan. Ang PKKP/NCIP ay may kapangyarihang magbuo ng karagdagang mga tanggapan na maaari nitong ituring na kinakailangan batay sa umiiral na mga tuntunin at patakaran.

Seksyon 48. Mga Tanggapang Panrehiyon at Panlabas. Ang mga umiiral na panrehiyon at panlabas na tanggapan para sa katutubo ay mananatili sa ilalim ng pinalakas na balangkas ng organisasyon ng PKKP/NCIP. Ang iba pang tanggapang panlabas ay lilikhain kung saan naangkop at ang huwaran sa paglalagay ng mga kawani ay pagpapasyahan ng PKKP/NCIP: Sa kondisyon na sa mga lalawigan kung saan mayroong mga Katutubong pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanan ngunit walang mga tanggapang panlabas, ang PKKP/NCIP ay magtatayo ng mga tanggapang panlabas sa mga nasabing lalawigan.

Seksyon 49. Tanggapan ng Punong Tagapagpaganap. Ang PKKP/NCIP ay magbubuo ng Tanggapan ng Punong Tagapagpaganap na siyang magsisilbi bilang Kalihiman. Ang Tanggapan ay pamumunuan ng isang Punong Tagapagpaganap na hihirangin ng Pangulo ng Pilipinas sa tagubilin ng PKKP/NCIP sa isang palagiang posisyon. Ang paglalagay ng tauhan ng tanggapan ay pagpapasyahan ng PKKP/NCIP batay sa umiiral na mga tuntunin at patakaran.

Seksyon 50. Sangguniang Kapulungan. Isang kapulungan na binubuo ng mga tradisyunal na mga pinuno, nakatatanda at kinatawan ng kababaihan at kabataan ng iba'tibang Katutubong Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanan ang panapanahong bubuuin ng PKKP/NCIP upang magpayo dito hingil sa mga usaping may kaugnayan sa mga suliranin, adhikain at kapakanan ng mga Katutubong Pamayanang Kultural/Katutubong Pamayanan.

Revision #1

Created 1 June 2025 05:50:34 by MaharlikanWatchman

Updated 1 June 2025 05:51:10 by MaharlikanWatchman